

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio CXXIII. Ecclesiam Parochialem esse exemptam à iurisdictione
Ordinarii, & esse de mensa Abbatiae per signa & argumenta demonstrari
sufficit; & quæ sint illa signa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

- ad S. M. Greg. decis. 77. num. 12. in fin. & in Lucana Cappellania 1. Julii 1650. coram bon. mem. Buhio. vers. ut nec relevat. & in specie quod non sit attendenda provisio Ordinariorum ad effectum mutandi statum Beneficii, ex quo ad id potestate carent, notatur in cap. cum de beneficio de preb. in 6. Felin. in cap. in nostram. 4. de rescript. Rota dec. 163. num. 4. par. 1. recent. Merlin. dec. 88. num. fin. Et multò minùs in presenti, dum indultum Apostolicum, in quo decernitur, exemptio habet clausulam sublatam, & decretum irritans, per quas inficitur quævis contraria observantia, & possessio. Franck. in C. cum de beneficio num. 4. de prebend. in 6. coram Coccino, decis. 51. num. 21. & decis. 142. num. 4. par. 2. recent.

Ex quibus ut supra fuit resolutum constare de bono jure Eminentissimi Commendatarii utraque parte informante, &c.

DECISIO CXXIII.

Ecclesiam Parochialem esse exemptam à jurisdictione Ordinarii, & esse de mensa Abbatia per signa & argumenta demonstrari sufficit; & quæ sunt illa signa.

R. P. D. P R I O L O.

Senogallien. Parochialis.

Veneris 6. Julii 1664.

S U M M A R I U M.

- 1 Castrum sicuti spectat ad Monasterium, ita quoque presumitur Ecclesia in ipso sita.
- 2 Nomina Rectoris, & Vicarii uti synonyme variantur, & promiscue ponuntur.
- 3 Unio ex enunciatis ante centum annos, & ultra sufficienter probatur.
- 4 Enunciativa emanata à personis subjectis concurrentibus administris & consecreturis bene probant.
- 5 Ecclesiam Parochialem esse de mensa Abba.

Decisio 197.
par. 14. 15.
sens.

- Abbatia ex quibus iustificetur.
- 6 Ecclesiam Parochialem exemptam esse à jurisdictione Ordinarii, & esse de mensa Abbatis per signa & argumenta demonstrari sufficit.
 - 7 Beneficii natura non alteratur per provisionem Apostolicam.
 - 8 Ecclesia Regularis secularizata retinet omnia iura antea sibi competentia.
 - 9 Concilium Tridentinum sess. 7. cap. 6. & sess. 25. cap. 9. de reformatione

- quid mandet; & quomodo intelligendum.
- 10 Collatio Beneficii facta per errorem non praesudicat habenti iuri ad Collationem.
 - 11 Unio non excluditur per visitationem Episcopi cum fieri potuerit iure delegato ex auctoritate eiusdem Concilii concessa Ordinarius in Ecclesia Monasterio subiectis.
 - 12 Ecclesia unita Monasterio est exempta à jurisdictione Ordinarii, & potest absque concursu conferri per Abbatem.

AD Ecclesiam Parochialem S. Petri Castri Leonis Eminent. D. Cardinalis Barberinus Abbas & Commendatarius Monasterii S. Laurentii in campo tanquam suae Abbatiae annexam & unitam nominavit & instituit D. Emilius Amatorium; Ordinarius vero praevio concursu D. Bartholomaeum Polydotum. Unde orta super hoc controversia, & causa in Rota coram me introducta dedi dubium ad quem spectaret jus conferendi, & DD. responderunt illud spectare ad Eminent. D. Cardinalem Commendatarium.

Existit enim Ecclesia praefata in Castro Leonis, quod una cum Territorio spectat ad Monasterium, nec non fuit expresse reservata ad favorem ipsius Monasterii in concessione eiusdem Castri per Abbatem facta Rainaldo usque de anno 1307. unde sicuti Castrium spectat ad Monasterium, ita quoque praesumitur Ecclesia. *Gloss. in cap. de Monachis verb. proventus vers. si vero donatarius de prebend. Rota decis. 102. num. 2. par. 1. rec. & decis. 204. eod. num. par. 2. recent.*

Quae praesumptio in valet ex eo, quod Abbates pro tempore ab anno 1450. usque ad annum 1513. providerunt de dicta Parochiali absque concursu tanquam unita, seu de membris Abbatiae, ex quibus provisionibus non videtur in dubium revocanda talis unio, etiam si provisus vocati fuerint Rectores, non Vicarii; nam ista nomina uti synonima variantur & promiscue ponuntur. *Gloss. in Clem. 1. §. nonnulli verb. Rectoribus ubi Vitalin. n. 35. de excess. Pralat. Rot. d. decis. 102. n. 1. par. 1. & d. decis. 204. n. 6. par. 2. & decis. 58. n. 4. par. 4. tom. 2. & decis. 16. n. 4. par. 6. & coram Merlino decis. 95. n. 4. & decis. 625. n. 3. & in Pampilo. Vicaria 4. Martii praeteri. §. altera vero coram R. P. D. meo Verospiro.*

Praeterea quia in instrumentis earundem provisionum expresse dicitur, quod ad Abbatem Monasterii S. Laurentii spectat instituire & destituere, visitare, corrigere & confirmare, & in super in instrum. anno 1504. quod Ecclesia regi consueverat per Presbyteros saeculares ad nutum Abbatis amovibiles, quae verba enunciant virtualiter unio-

- 3 unionem, quam ex enunciatiuis hujusmodi ultra centum annos sufficienter probari tradit *Garcia de benef. par. 2. cap. 2. num. 256. Rota coram Merlino decis. 95. num. 1.* Quamvis illæ habuerint Originem ab eisdem Abbatibus, quia concurrentibus admittuntur & conjecturis probant, ut respondit *Rota in Perusina beneficii 10. Februarii 1648. §. ex pluribus coram bon. mem. Bickio.*
- 4 Et demum ex actibus jurisdictionalibus, quos Abbates exercuerunt in Ecclesiam, & Rectores & Clericos illius, eisdem inquirendo, excommunicando & absolvendo, nec non ex interventu Rectoris Synodo Abbatiali, cum recognitione unionis ex Rectoribus facta usque de anno 1580. quod ista Parochialis erat de membris Abbatiae ad Collationem Abbatis, aliisque deductis ab informantibus; ex quibus omnibus justificatur hanc Parochialem esse de menta Abbatiae, eique pleno jure subiectam, quod etiam per signa, & argumenta demonstrari sufficit *Rota coram Seraph. decis. 1304. num. 1. vers. comprobatur & in rec. dec. 102. num. 2. par. 1. & decis. 204. eod. num. par. 2. & coram Merlino. decis. 625. num. 2. & in nullius. seu Sancti Severini Parochialis. 12. Januarii 1660. coram R. P. D. meo Bevilacqua, & in d. Pamplonenf. Vicaria 3. Martii proximi præteriti coram R. P. D. meo Verosio.*
- 5 Non obstat, quod ab anno 1513. nunquam deinceps Collatio fuerit facta ab Abbatibus, nam satis est, quod nec minus facta fuerit ab Ordinario, vel alio, præterquam à Sede Apostolica, per cujus provisionem non alteratur prima va natura ipsius Beneficii, jam quæsita Monasterio, & Abbatiae in statu Regulari fuit translata in eandem Abbatiam sæcularizatam, ut expressè cautum fuit ex sæcularizatione, quod est etiam conforme dispositioni juris communis, tum quia Ecclesia Regularis sæcularizata retinet omnia jura antea sibi competentia *ex noi. per prob. ad Monach. in cap. cum de benef. de Præbend. lib. 6. Abb. in cap. 2. sub nu. 9. de Cappell. Monach.*
- 6 Nec refert, quod Concilium Tridentinum mandat uniones ab Ordinario revideri, ideoque vis fieri non possit in visitationibus, & Collationibus præfatis, quæ sunt ante Concilium, quia Concilium providit in unionibus factis à quadraginta annis antea, quæ præsumuntur solenniter factæ, ut in *sess. 7. cap. 6. & sess. 25. cap. 9. vers. quæ verò à 40. annis de reformat. & dixit Rota decis. 4. num. 4. par. 2. recent.*
- 7 Minusve refert, quod una ex Collationibus Pontificiis videlicet *san. mem. Clementis VIII. legatur facta prævio concursu, quia dum ex præfatis constat Parochialem esse unitam, seu de membris, & pertinentiis Monasterii illa non nocet, nec præjudicat, & censetur facta per errorem. Rota decis. 580. num. 14. & seqq. par. 9. recent.*
- 8 Et licet Episcopi Parochialem hanc aliquando visitaverint, hoc tamen non excludit unionem, quia cum visitationes sint post Concilium, fieri poterunt jure delegato ex auctoritate ejusdem Concilii concessa Ordinariis in Ecclesiis subiectis Monasterio, ut in *sess. 20. cap. 8. de reformat. Rota in supra citata Pamplonenf. Vicaria 3.*

ria 3. Martii proximi præteriti, §. hanc verò unionem coram R.P.D. meo Verosio.
Stante igitur unione præfatâ indubitatum est, Ecclesiam, de qua agitur, esse exemptam à jurisdictione Ordinarii, & jus illam conferendi, spectare ad Eminentissimum Abbatem, & Comendatarium absque alio concursu, ut declarat Gonz. de reg. Cancell. gloss. 25. num. 21. Lothar. de re benef. lib. 2. quæst. 21. num. 139. Rota coram. Eminentissimo Otthob. decis. 125. num. 1. Et in nullius, seu Sancti Severini Parochialis, 12. Januarii 1660. coram R.P.D. meo Bevilacqua.

Et ita utraque parte informante, &c.

Ad Quæst. 21. Part. 5.

DECISIO CXXIV.

Episcopus potest in qualibet Ecclesia suæ Diocesis, quamvis Regulari & exemptâ celebrare divina officia.

R. P. D. P E G N A.
Mediolanen. Jurisdictionis.

Veneris 30. Januarii 1609.

Decisio 238.
par. 2. recens.

S U M M A R I U M.

1 Manuentio debet dari ei qui possidet de tempore litis.	vina etiam in Ecclesiis exemptis, § num. 4.
2 Consuetudo habens assensum iuris debet attendi.	3 Testes plures numero & digniores aliis præferuntur.
3 Episcopus potest celebrare officia Di-	

Intro-